

Erhvervsudvalget (2. samling)
ERU L 158 - Bilag 10
Offentligt

Folketinget – Erhvervsudvalget
Christiansborg, den 11. april 2005

Til
udvalgets medlemmer og stedfortrædere.

Ad
L 158 **Forslag til lov om detailsalg fra butikker m.v.
Af økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen).**

Nyt høringsnotat til L 158 (lukkeloven) fra DSK fremlagt ved foretræde

De samvirkende Købmænd fremlagde under et foretræde for Erhvervsudvalget 3. maj 2005 et justeret høringsvar vedhæftet det såkaldte "nationale kompromis", som var mere end 30 organisationers fælles oplæg til revisionen af lukkeloven.

Med venlig hilsen
Finn Skriver Frandsen,
udvalgssekretær.

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen
Att: Casper Friis/Niels Anker Ring
cfr@eogs.dk

Hellerup, den 11. april 2005
JW/lb

Høring af udkast til forslag til lov om detailsalg fra butikker m.v.

DSK's holdning til hovedelementet i lukkelovs-revisionen - en udvidelse af antallet søndage, som alle butikker må holde åbent, fra 9 til 20-21 - kommer til udtryk i det fælles høringssvar fra organisationerne bag "Det nationale kompromis", hvortil i øvrigt også henvises.

"Det nationale kompromis" (vedlagt) blev til på opfordring fra økonomi- og erhvervsministeren, der efterlyste et fælles udspil fra organisationer repræsenterende forbrugerne, de ansatte og de forretningsdrivende. Det er fortsat DSK's opfattelse, at lovrevisionen burde tage sit udgangspunkt i dette udspil, som også statsministeren har tilkendegivet. Foruden antallet af søndage gælder det også de øvrige problemstillinger, som "Det nationale kompromis" opregner: Revisorerklæringer (dagligvarebutikker), nye butikkers muligheder for at holde søndagsåbent (dagligvarebutikker), "elevatort butikker" (dagligvarebutikker) og havnebutikker (alle butikker).

Det er naturligvis dybt skuffende og et brud på alle traditioner på området, at regeringen ved denne lovrevision tilsyneladende vælger at se bort fra stort set alle de berørte organisationers anbefalinger og - ikke mindst - selve kernen i forslaget fra forbrugernes, de ansattes og de forretningsdrivendes organisationer.

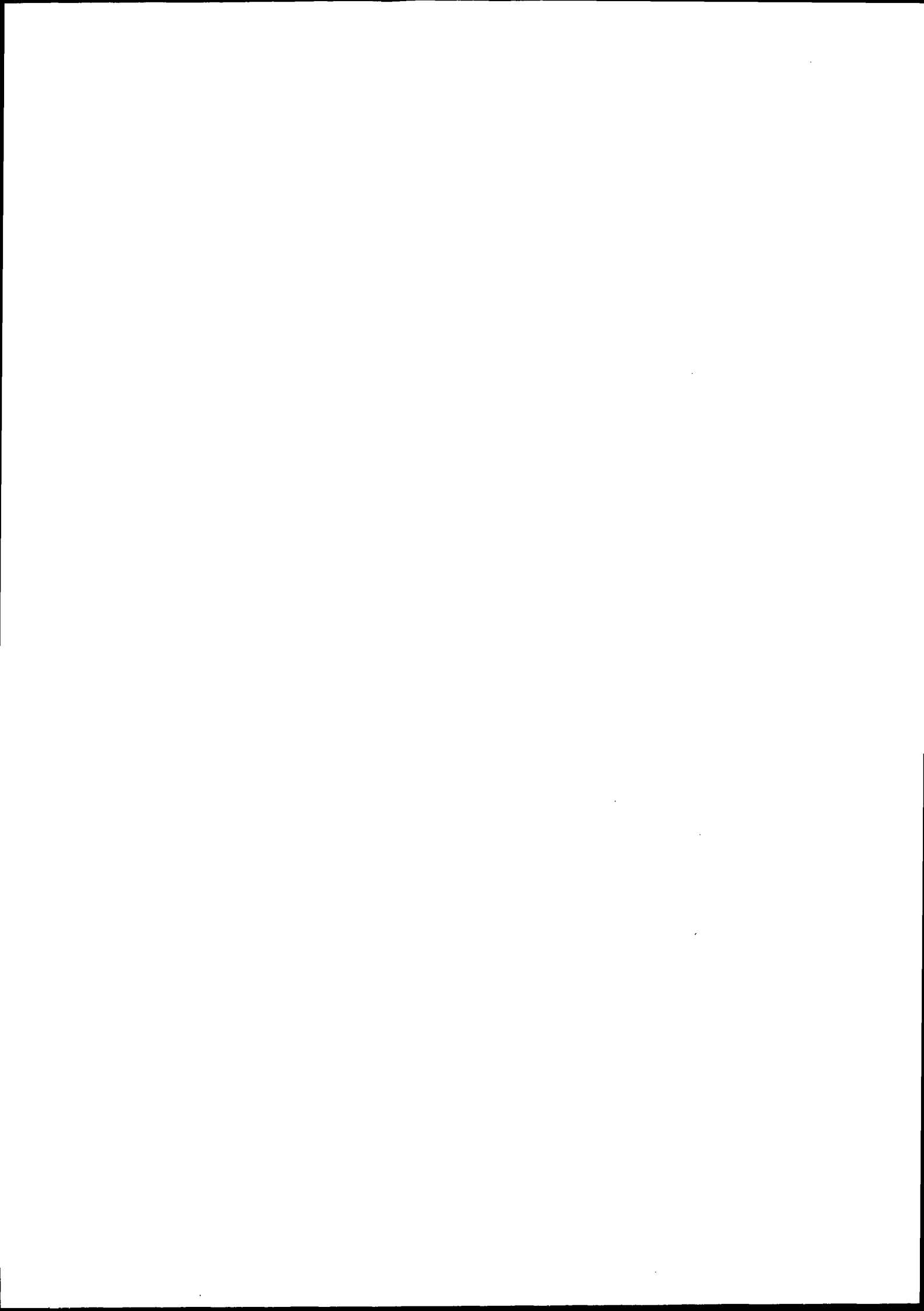
Herudover har DSK følgende konkrete bemærkninger til lovforslaget:

§ 9, stk. 4:

Den kompetence, der foreslås givet til kommunalbestyrelsen, er det samme som at opretholde den såkaldte "havneregel" - også efter 1 juli 2007 - stik imod intentionen i de seneste lukkelove.

§ 13, nr. 5 (§12 i næringsloven):

Det er i direkte modstrid med alle regeringens initiativer mod "sort økonomi" ("colalogivningen", næringsbasen og "FairPlay"-kampagnen, hvis man tillader omførsel af sodavand, der så åbenlyst er den mest solgte "ulovlige vare" fra kiosker og frugt- og grønthandlere - en handel, der herefter også kan foregå på "fire hjul". Derfor bør sodavand på "forbudslisten".

DSK er i øvrigt i det hele taget af den opfattelse, at den påtænkte liberalisering af næringsloven er stærkt betænkelig, hvis lukkeloven liberaliseres så voldsomt, som tilfældet nu synes at blive. Varesalget ved omførsel vil svække butikslivet, jf. også detailhandelseksperters udtalelser om, at det ikke forventes at blive mindre butikker og slet ikke i landdistrikterne, som vil etablere denne form for vareforsyning. DSK kan således på ingen måde bekræfte regeringens vurdering (Alm. bemærkninger 3.4.) af, at den liberalisering "vil fremover kunne få stor betydning - ikke mindst i landdistrikterne". Det vil i hvert fald ikke være en positiv betydning!

Af bemærkningerne til lovforslagets enkelte bestemmelser (til § 12, nr. 5 og 6) fremgår, at der nu også fra kantiner kan ske detailsalg (i større omfang), og at dagligvarer også i større udstrækning vil kunne sælges ved torvehandel, markeder, dyrskuer m.v. Dette er ligesom omførsel i større udstrækning og samdrift det samme som at flytte omsætning fra det eksisterende butiksliv, og det vil blive næsten umuligt for myndighederne i større udstrækning at sikre butikkerne mod unfair konkurrence fra ulovlig forretningsvirksomhed.

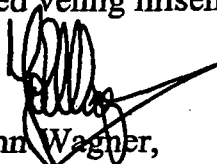
Af de "almindelige bemærkninger" fremgår, at der forud for næste lovrevision i 2009/10 "skal gennemføres en analyse af, hvordan loven påvirker detailhandelens struktur". DSK betragter dette som en klar bekræftelse på, at også regeringen tilskriver loven en meget stærk medvirken til at fastholde det fintmaskede butiksnæ. Derfor kan det undre, at man nu gennemfører så voldsom en liberalisering - den hidtil største! - uden en tilsvarende analyse.

DSK er endvidere stærkt forundret over regeringens hele vurdering af lovforslagets konsekvenser, jf. også høringssvaret fra organisationerne bag "Det nationale kompromis". Efter DSK's opfattelse vil den overraskende store liberalisering medføre

- at der bliver færre selvstændige erhvervsdrivende,
- at der bliver færre arbejdspladser i detailhandelen,
- at der bliver færre uddannelsesmuligheder i detailhandelen,
- at forbrugerne skal transportere sig længere for at klare deres indkøb af dagligvarer,
- at der stilles krav om vejudbygning på grund af trafikintensiteten,
- at transporten medfører en betydelig miljøbelastning, bl.a. mere støj om søndagen,
- at forbrugere uden bil, deriblandt mange af de stigende antal ældre, får problemer med deres dagligvareforsyning,
- at mange bymidter bliver mindre attraktive,
- at mange mindre bysamfund smuldrer,
- at konkurrencen - og dermed det frie forbrugsvalg - indsnævres.

På den baggrund opfordres regeringen til at lytte til organisationerne af forbrugere, ansatte og forretningsdrivende og tage udgangspunkt i disse organisationers forslag til "nationale kompromis", som regeringspartiernes ledere tidligere har lovet. Bedre sent end aldrig!

Med venlig hilsen

John Wagner,
adm. direktør.

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen
Att: Casper Friis/Niels Anker Ring
cfr@eogs.dk

Hellerup, den 11. april 2005
33 org/JW/lb

Vedr.: Høring af udkast til forslag til lov om detailsalg fra butikker m.v.

Følgende 33 organisationer, der repræsenterer forbrugerne, de ansatte og de forretningsdrivende, har d.d. drøftet ovennævnte forslag. De 33 organisationer er:

Bager- og Konditormestre i Danmark
Benzinforhandlernes Fælles Repræsentation
Coop Norden Danmark A/S
Danmarks Aktive Forbrugere
Danmarks Fotohandlerforening
Danmarks Frisørmesterforening
Danmarks Frugthandlere
Danmarks Optikerforening
Danmarks Skohandlerforening
Danmarks Sportshandler-Forening
Danmarks Tapet- og Farvehandlerforening
Dansk Blomsterhandlerforening
Dansk Fødevareråd
Dansk Frisør og Kosmetiker Forbund
Dansk Funktionærforbund - Serviceforbundet
Dansk Metal
Dansk Textil Union
Danske Cykelhandlere
Danske Guldsmede og Urmagere
Danske Slagtermestres Landsforening
De Samvirkende Købmænd
Den Danske Boghandlerforening
Foreningen af Dagligvare Grossister
Handelskartellet i Danmark
Håndværksrådet
HK Handel
Landdistrikternes Fællesråd
Landsforeningen af Landsbysamfund
Materialistforeningen
Nærbutikkernes Landsforening

Nærings- og Nydelsesmiddel Arbejderforbundet
 Ostehandlerforeningen for Danmark
 RestaurationsBranchens Forbund

For de nævnte 33 organisationer er det aldeles afgørende, som det også fremgår er regeringens opfattelse ifølge de almindelige bemærkninger til lovforslaget (1. Indledning, 4. afsnit), at *"en liberalisering skal ske over en årrække, så detailhandelen og samfundet i sin helhed får mulighed for gennem en periode at indstille sig på at tilpasse sig de ændrede forhold. En liberalisering skal derfor ske på en sådan måde, at der tages hensyn til en kombination af forbrugernes, de ansattes og de forretningsdrivendes behov"*.

På netop den baggrund er de 33 organisationer rystet over, at regeringen pludseligt - hen over hovedet på forbrugernes, de ansattes og de forretningsdrivendes organisationer - kan foreslå en nærmest øjeblikkelig udvidelse af antallet af søndage, hvor alle butikker må holdt åbent, fra 9 til 20-21 søndage. Der er tale om den mest vidtgående liberalisering af lukkeloven nogensinde!

Baggrunden for organisationernes forundring og klare afstandtagen fra forslaget er i øvrigt følgende:

- På flere møder i efteråret 2003 efterlyser økonomi- og erhvervsministeren et fælles udspil fra organisationer, der repræsenterer forbrugerne, de ansatte og de forretningsdrivende.
- I januar 2004 fremsætter disse organisationer forslaget til et "nationalt kompromis", hvor organisationerne accepterer det af regeringen udtrykte ønske om et større antal søndage, hvor alle butikker må holde åbent, og foreslår den 1. søndag hver måned og søndag før juleaftensdag. Samtidig fremsættes forslag om afskaffelse af alkoholbestemmelsen og præcisering af en række af de regler, der har voldt problemer i den hidtidige lukkelov.
- I februar 2004 fastslår statsministeren, at "organisationer, der spænder vidt på hele handels- og serviceområdet, er blevet enige om et udspil til en yderligere liberalisering af lukkeloven - og det er det, regeringen så vil tage udgangspunkt i".
- Også forud for folketingsvalget i februar gentager økonomi- og erhvervsministeren, at man vil lytte til organisationerne, og statsministeren, at organisationernes forslag er udgangspunkt for regeringens forslag.

Men regeringens forslag er altså - uden reelle drøftelser med de nævnte organisationer - blevet en tredobling af antallet af nye søndage i forhold til organisationernes forslag. Organisationerne foreslog en forhøjelse fra 9 til 13. Regeringen foreslår en forhøjelse fra 9 til 20-21 - også selvom man undervejs i de politiske forhandlinger før valget har fået indikeret, at de organisationer, som man angiveligt ville lytte til, som absolut "smertegrænse" havde 16 søndage.

Regeringens forslag giver dermed ikke detailhandelen og samfundet i sin helhed mulighed for gennem en periode at indstille sig på at tilpasse sig de ændrede forhold. Regeringens forslag sker ikke på en sådan måde, at der tages hensyn til en kombination af forbrugernes, de ansattes og de forretningsdrivendes behov. Lovforslagets sigte er derimod i klart modstrid med organisationernes forslag.

På den baggrund skal de 33 organisationer her opfordre regeringen til, som statsministeren udtrykte det, at tage udgangspunkt i "Det nationale kompromis" - altså forslaget om 13 søndage, hvor alle butikker kan holde åbent. De 33 organisationer noterer i øvrigt med meget stor tilfredshed, at forbrugernes hovedorganisation, Forbrugerrådet, og HTS - Handel, Transport og Serviceerhvervene, der traditionen tro fremsender egne høringssvar, udtrykker tilsvarende holdninger og bakker op om dette høringssvar.

Såfremt et politisk flertal her efter valget ønsker en mere vidtgående liberalisering, opfordres dette flertal af hensyn til en afbalanceret udvikling af butiksstrukturen til at begrænse liberaliseringen til det, der før valget syntes at være flertal for i Folketinget, nemlig i alt 16 søndage de kommende 5 år. Det kan der formentlig stadig skabes et meget bredt flertal for i Folketinget - et så markant flertal, at organisationerne vil tage dette til efterretning.

Organisationerne repræsenterende forbrugere, ansatte og forretningsdrivende er i øvrigt uforstående over for, hvad der har fået regeringen til at foreslå en liberalisering, som kun ganske få detailhandelsinteresser og udenforstående har udtrykt ønske om.

Organisationerne er i øvrigt helt uenige med regeringens vurdering af de økonomiske konsekvenser for erhvervslivet (almindelige bemærkninger, stk. 6). Ifølge bemærkningerne skulle lovforslaget indeholde "en række initiativer, der forventes af have positive økonomiske konsekvenser for erhvervslivet". Udvidelsen af antallet af søndage, hvor alle butikker må holde åbent "vurderes at være gavnlig for butikkernes omsætningsmuligheder".

Organisationerne betragter det som et skønmaleri, at regeringen ikke i samme åndedrag påpeger de koncentrations-tendenser, som en liberalisering af lukkeloven vil forstærke. Alle organisationerne og alle detailhandelseksperter er enige om, at vinderne ved en liberalisering af lukkeloven er storcentre, lavprisvarehuse og varehuse på bekostning af de mindre udvalgswarebutikker uden for storcentrene, almindelige supermarkeder uden for storcentrene og de dagligvarebutikker i øvrigt, hvis overlevelse mange steder afhænger af netop deres muligheder for at holde åbent om søndagen, mens de større butikker har lukket.

Det er i øvrigt også bemærkelsesværdigt, at man blandt øvrige konsekvenser af denne liberalisering af lukkeloven overhovedet ikke nævner ulemperne for de bysamfund, der mister den sidste butik, ulemperne for de butiksansatte, de større problemer for butikkerne med at skaffe kvalificeret arbejdskraft, generationsskifte-problemerne i de mindre butikker, presset på børneinstitutioner og offentlig trafik for forøget service om

søndagen, øget miljøbelastning som følge af såvel kundernes som den tunge trafik af leverandører til butikkerne om søndagen osv. Der er altså tale om en særdeles ensidig fremstilling af konsekvenserne af den påtænkte liberalisering - og forslaget synes således også at være i fuldstændig modstrid med regeringens nye plan, der skal bekæmpe arbejdsløsheden og affolkningen i yderområderne i Danmark.

I øvrigt er organisationerne også forundret over og utilfredse med, at organisationernes forslag til en løsning af problemerne med den eksisterende lukkelov (revisorerklæringer, nye butikkers mulighed for at holde søndagsåbent, "elevatort butikker", havnebutikker m.fl., jf. "Det nationale kompromis" af 9. januar 2004) fuldstændig negligeres.

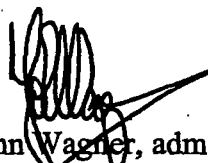
En række af organisationerne har også andre konkrete kommentarer til såvel lovforslag som bemærkninger, hvortil endvidere henvises.

Samtlige organisationer står naturligvis fortsat til rådighed for drøftelser af en ansvarlig liberalisering af lukkeloven.

Med venlig hilsen

Bager- og Konditormestre i Danmark
Benzinforhandlernes Fælles Repræsentation
Coop Norden Danmark A/S
Danmarks Aktive Forbrugere
Danmarks Fotohandlerforening
Danmarks Frisørmesterforening
Danmarks Frugthandlere
Danmarks Optikerforening
Danmarks Skohandlerforening
Danmarks Sportshandler-Forening
Danmarks Tapet- og Farvehandlerforening
Dansk Blomsterhandlerforening
Dansk Fødevareråd
Dansk Frisør og Kosmetiker Forbund
Dansk Funktionærforbund - Serviceforbundet
Dansk Metal
Dansk Textil Union
Danske Cykelhandlere
Danske Guldsmede og Urmagere

Danske Slagtermestres Landsforening
Den Danske Boghandlerforening
Foreningen af Dagligvare Grossister
Handelskartellet i Danmark
Håndværksrådet
HK Handel
Lanndistrikternes Fællesråd
Landsforeningen af Landsbysamfund
Materialistforeningen
Nærbutikkernes Landsforening
Nærings- og Nydelsesmiddel Arbejderforbundet
Ostehandlerforeningen for Danmark
RestaurationsBranchens Forbund

John Wagner, adm. direktør,
De Samvirkende Købmænd